

V. ULUSAL ANATOMI KONGRESİ • BİLDİRİ ÖZET KİTABI
25-30 EKİM 1999 BEHDİBİ/ANTALYA

BERNARD JESSEN

S-37

İNSAN FETUSLARINDA PLEXUS BRACHIALIS OLUŞUMUNDA GÖRÜLEN MORFOLOJİK VARYASYONLAR

İ. İlknur UYSAL, Muzaffer ŞEKER, A.Kağan KARABULUT, Mustafa
BÜYÜKMUMCU,
Taner ZİYLAN, Nurullah YÜCEL

Selçuk Üniversitesi, Tıp Fakültesi Anatomi Anabilim Dalı, Konya.

Amaç: Klinikte oldukça önemli olan plexus brachialis oluşumunun morfolojik açıdan varyasyon gösterdiği bildirilerek, yetişkinlerde değişik varyasyon tipleri belirtilmiştir. Bu varyasyon yapılarının plexus brachialis lezyonlarında diagnostik ve terapötik açıdan önemli olduğu bildirilmektedir. Çalışmamızda insan fetuslarındaki plexus brachialis gelişim anatomisinin morfolojik yöntemlerle incelenmesi sırasında ortaya çıkan varyasyonların klasik varyasyon tiplerine uygunluğu, cinsiyet ve lateralizasyon açısından farklılık gösterip göstermediğinin belirlenmesi amaçlandı.

Yöntem: Anabilim dalı fetus koleksiyonunda yer alan, dış görünümünde herhangi bir anomalisi bulunmayan 100 adet (50 adet erkek, 50 adet dişi fetus olmak üzere: 75 adet 2.trimester, 25 adet 3.trimester'e ait) abort fetusta 200 adet plexus brachialis disseksiyonu lup ve mikro-cerrahi mikroskobu altında gerçekleştirildi. Varyasyonlu plexusların varyasyon çeşitleri kaydedilerek, fotoğrafları çekildi.

Bulgu: Çalışılan fetuslardan 93 adedinde plexus brachialis normal olarak değerlendirilen klasik yapıda iken, 107 adedinde çeşitli varyasyonlara rastlandı. Bu varyasyonlar n. spinalis'lerin ramus ventralis'lerindeki katılımlar esas alınarak sınıflandırıldı. Bu gruplandırma içerisinde farklılık ve geçişkenlik gösterenler tesbit edilerek alt gruplara ayrıldı. 51 plexusda C₄'den C₅'e katılım (Plexus prefix), 5 plexusda T₂'den T₁'e katılım (Plexus postfix), 1 plexusda hem C₄'den C₅'e hemde T₂'den T₁'e katılım gözlemlendi. 50 plexusda ise n. spinalis ramus ventralis seviyesinde katılıma rastlanmadı. Bu katılımlar dışında 22 adet Plexus brachialis'de truncuslara ait, 46 adet Plexus brachialis'de truncusların divisyonlarına ait (en sık Truncus medius division anterior'de olmak üzere), 20 adet fasciculus'lara ait ve 24 adet

terminal dallara ait morfolojik varyasyona rastlandı. Çalışmada morfolojik varyasyonlar kızlarda ve sağ tarafta daha fazla sıklıkla (kızlarda % 56, erkeklerde %44 ve sağda %58 solda ise %42 olarak) izlendi.

Sonuç: Plexus brachialis'e ait morfolojik varyasyon bulgularının konuyla ilgili cerrahi uygulamalarda pratik açısından yararlı olabileceği ve teşhis ve tedavide çıkabilecek komplikasyonlar açısından bölgenin anatomik özelliğinin bireylere göre göz önünde bulundurulmasının gerekli olduğu kanaatine varıldı.